

Pred seboj zazremo précej sliko, ki ima ime „Disputa del Sacramento“ (pogovor o najsvetejšem zakramentu). Presv. Rešnje Telo je v bogoslovju najvišja skrivnost naše vere; kakor zvezde okoli solnca, tako se vsa druga vprašanja v bogoslovju sučejo okoli njega. Ta misel je tudi odličnega Rafaela vodila, ko je slikal ta prekrasni „pogovor“. Slika¹⁾ se deli v dva dela. Zgoraj vidimo nebo odprto. V bliščečem morju zlatih žarkov kraljuje Bog Oče, obdan od neštivilnih ljubkih angelov. Spodaj pod njim sedi na oblakih nebeški Izveličar; na obrazu mu sije neizrekljiva ljubezen in usmiljenje. Na njegovi desni strani se mu klanja Marija, na levi pa vidimo sv. Janeza Krstnika, ki, zroč tje

doli v neskončni vesmir, kaže na Jezusa, kakor bi hotel tukaj reči: „Glejte, ta je Jagnje božje, ki odjeme grehe sveta!“ Poleg Marije in Janeza je na obeh straneh še več svetnikov, ob krajih sta sv. Peter in Pavel kot poglavarja in temelja-kamena sv. Cerkve. — Pod oblokom, na katerem stoluje Jezus, plava doli v zemeljsko nižavo bel golobček, sv. Duh, ki vzdržuje sveto Cerkev v večnih resnicah in jo varuje sleharnih zmot; obdajejo ga štirje angelčki, vsak z veliko knjigo v rokah, predstavljajoč štiri evangeliste, kateri so zapisali one večne resnice.

Drugi, spodnji del slike je na zemlji. Sredi na preprostem oltarju stoji lepa monstrancija z Najsvetejšim. Na levi in desni oltarja stojé dolge

Atenska šola. (Naslikal Rafael.)

vrste različnih svetnikov, izmed katerih se ta in oni pozna ali po obrazu ali po kakšnem znamenju. Tu vidimo slavne može, pobožne učenjake, mnogozaslužne učenike sv. Cerkve. Ta je utopljen v globoke, nebeške misli o Najsvetejšem; oni zrē strmēč na monstrancijo; drugi gleda v sinje nebeške višave; zopet drugi je zamaknjen v vročo serafinsko molitev. V nekaterih osebah spoznamo lahko znane svete učenjake. Na desni, postavim, vidimo sv. Avgušтина, ki pred seboj stoječemu mladeniču skrivnostne nauke narekuje; za njim v ozadju tiho premišljuje krepostni sveti Tomaž Akv.

Poleg mladeniča stoji mogočni Inocencij III., največji papež 13. stoletja; zadaj za njim vidimo Danteja z lovorovim vencem na glavi, njega, ki je vedno gorel v neomahljivem češčenju do Najvišjega. — Poleg oltarja dviguje Peter Lombarški svojo desnico proti nebu, on, ki je svojim neštivilnim učencem določno razlagal to skrivnost; zdi se, da hoče reči s sv. Pavlom poleg stoječim, kažoč gori v nebo: „Sedaj gledamo še skozi zrcalo v uganki, potlej — tam zgoraj — pa bomo videli z licem v lice.“ Oh, — rajski umotvor, ki obsega nebo in zemljo! Zgoraj obseva z vsakega obraza čisto veselje, nebeška zamaknjenost; spodaj, na zemlji, pa izražajo osebe še koprneče hrepenenje, nestrpno

¹⁾ Glej „Dom in Svet“ I. 1893. str. 289.